

NSP/2019/023

ZAPISNIK 16. seje Nacionalnega sveta za plačila

Datum in čas seje: 5. 12. 2019, od 9:00 do 12:00

Lokacija seje: Banka Slovenije

Prisotni člani: Simon Anko (predsednik Nacionalnega sveta za plačila / Banka Slovenije), Boris Bjelica (Banka Intesa Sanpaolo d.d.), Matjaž Čadež (Mbills d.o.o.), Luka Gabrovšek (MasterCard Europe), Brigita Gašperin (Ministrstvo za finance), Aleksander Kurtevski (Bankart d.o.o.), Davor Lekić (Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence), Alenka Mejač Krassnig (Visa Europe), Ivan Mohar (Slovensko zavarovalno združenje), Tomaž Okorn (Gospodarska zbornica Slovenije), Paul Alexandre Raveleau (Odbor za shemo Flik), Nevenka Šubelj (Trgovinska zbornica Slovenije), Darja Tomše (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo), Marko Tretnjak (Zveza potrošnikov Slovenije)

Prisotni namestniki članov: Darinka Arh Pilih (Uprava Republike Slovenije za javna plačila), Valerija Kunšek (Finančna uprava Republike Slovenije), Matevž Pirnat (NLB d.d.), Borut Tomažič (Združenje bank Slovenije)

Ostali prisotni: Maja Pečnik (Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja), Aleš Pelan (Ministrstvo za javno upravo), Rainer Schamberger (Bankart d.o.o.), Samo Zorc (Ministrstvo za javno upravo), Domen Božeglav, Lea Kostanjevec Jazbec, Lara Madotto (vsi Banka Slovenije)

Odsotni člani: Irena Dolinar (NLB d.d.), Peter Grum (Finančna uprava Republike Slovenije), Mojca Kunšek (Agencija republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve), Aleksandra Miklavčič (Uprava Republike Slovenije za javna plačila), Stanislava Zadravec Capriolo (Združenje bank Slovenije)

Predlog dnevnega reda:

1. Potrditev dnevnega reda 16. seje Nacionalnega sveta za plačila (NSP)
2. Aktivnosti Ministrstva za javno upravo v zvezi z eIDAS in elektronsko identifikacijo
 - Predstavitev izvedenih aktivnosti Ministrstva za javno upravo v zvezi z eIDAS in elektronsko identifikacijo
3. Analiza trga plačil v Sloveniji
 - Informacija o izvedenih aktivnostih v zvezi z analizo trga plačil v Sloveniji
4. Pregled Načrta aktivnosti NSP 2019 – 2020
 - Predstavitev pregleda izvedenih aktivnosti v skladu z Načrtom aktivnosti NSP 2019 – 2020
5. Takojšnja plačila
 - Informacija o napredku na področju razvoja slovenske sheme za takojšnja plačila (Flik)
6. Informacija o novostih na področju vsebin finteh

NSP/2019/023

- Predstavitev aktualnega dogajanja na področju vsebin finteč, povezanih s plačevanjem
- 7. Razno
 - Informacija o izvedenih aktivnostih v zvezi z javnim dogodkom NSP na temo odprtega bančništva
 - Poročanje s seje Evropskega foruma za inovacije na področju plačil (European Forum for the Innovation in Payments)
 - Povzetek zaključkov seje Odbora za plačila malih vrednosti v evrih (Euro Retail Payments Board)

Ad 1)

Potrditev dnevnega reda 16. seje Nacionalnega sveta za plačila (NSP)

S. Anko je pozdravil prisotne na 16. seji NSP in se jim zahvalil za udeležbo. Pojasnil je, da so poleg članov oz. njihovih namestnikov na tokratni seji prisotni tudi gostje, in sicer R. Schamberger, novi član posloводства Bankarta d.o.o., ter A. Pelan in S. Zorc z Ministrstva za javno upravo, ki bosta na seji predstavila aktivnosti Ministrstva za javno upravo v zvezi z eIDAS in elektronsko identifikacijo. Ob tem je S. Anko dodal, da še vedno ostaja odprto povabilo Ministrstvu za javno upravo k bolj poglobljenemu sodelovanju v NSP.

S. Anko je omenil, da je bil za tokratno sejo, poleg vabila, poslan tudi »meeting request« v Outlooku z namenom, da se članom in namestnikom članov NSP v koledar vnese dogodek, pojasnil pa je tudi, da sama potrditev »meeting requesta« še ne pomeni potrditve udeležbe na seji. Prisotne je pozval, naj se vabilu še vedno odzovejo kot do sedaj in udeležbo potrdijo preko elektronske pošte na naslov nsp-sekretariat@bsi.si.

Sledile so informacije v povezavi s spremembo članstev v NSP, in sicer je Odbor za Shemo Flik tudi formalno imenoval člana NSP, to je P. A. Raveleau, ter namestnico člana T. Bole Pirc, pri Zvezi potrošnikov Slovenije je sedaj član NSP M. Tretnjak, njegova namestnica pa je A. Meško. Sprememba članstva je tudi pri Finančni upravi Republike Slovenije, saj je sedaj član NSP P. Grum, njegova namestnica pa V. Kunštek.

Nadalje je sledila informacija, da je bil zapisnik 15. seje NSP, ki je potekala 25. 9. 2019, potrjen in objavljen na spletni strani Banke Slovenije. Na zapisnik smo prejeli nekaj pripomb, v drugem krogu usklajevanja pa je bil potrjen. 16. seja NSP je četrta v tem letu in S. Anko je ob tem izrazil podporo takšni dinamiki dogajanja, agende so namreč vedno polne in deležniki aktivno sodelujejo na sejah, cilj pa je, da čim več operativnih aktivnosti preide na nivo skupin, ki jih oblikuje NSP, in v okviru katerih se zadeve operativno izpeljejo.

Sledil je pregled realizacije vsebinskih sklepov s 15. seje NSP. Glede sklepa, da člani NSP sporočijo, ali vidijo potrebo po nadaljnjem delovanju delovne skupine za obravnavo problematike neenakih konkurenčnih pogojev poslovanja slovenskih ponudnikov plačilnih storitev na evropskem trgu plačil,

NSP/2019/023

smo prejeli štiri odzive, pri tem so trije deležniki sporočili, da ne vidijo potrebe po nadaljnjem delovanju delovne skupine, en deležnik pa je predlagal, da delovna skupina ostane aktivna do sprejetja novele ZPPDFT in da v tem času spremlja vse aktivnosti in predvidene spremembe v zakonodajnih postopkih ter o njih obvešča člane NSP. Ker noben deležnik ni podal dodatnih konkretnih predlogov za obravnavo v okviru delovne skupine, je bila sprejeta odločitev, da se delovna skupina zaenkrat ukine, v kolikor pa se bodo v prihodnosti pojavile tematike, ki bi bile primerne za obravnavo, pa se lahko delovna skupina kadarkoli ponovno ustanovi. Sledil je pregled sklepov, ki se navezujejo na izvedbo analize trga plačil v Sloveniji (informacija o izvedenih aktivnostih v zvezi z analizo trga plačil v Sloveniji je bila bolj podrobno obravnavana v okviru 3. točke seje). Sekretariat je v prvi fazi (26. 9. 2019) pozval člane NSP, da predlagajo možne izvajalce analize, in izmed vseh prejetih predlogov izbral enega, za katerega je ocenil, da bo znal najbolje oceniti okvirne stroške omenjene analize. Na ta način je Banka Slovenije v predvidenem roku pridobila okvirno oceno stroškov, Sekretariat pa je z njo seznanil člane NSP in njihove namestnike. Glede imenovanja morebitnega predstavnika v Koordinacijski odbor (tj. odbor, ki bo skrbel za logistiko in pravočasno izvedbo aktivnosti, povezanih z analizo trga plačil), smo prejeli predlog za dva člana (P. Malalan in B. Bjelica). Podrobnejša obravnava glede imenovanja v Koordinacijski odbor je sledila v okviru 3. točke seje.

Sledila je predstavitev predloga dnevnega reda 16. seje NSP.

Sklep 1: Udeleženci so potrdili dnevni red 16. seje NSP.

Ad 2)

Aktivnosti Ministrstva za javno upravo v zvezi z eIDAS in elektronsko identifikacijo

S. Anko je uvodoma pojasnil, da je bila v Načrtu aktivnosti NSP 2019 – 2020 kot ena izmed ključnih aktivnosti, predvidena obravnava harmonizacije uporabniške izkušnje, vezane na elektronsko identifikacijo. Ne želimo, da bi imeli posamezniki dolgoročno več elektronskih identifikacij. Cilj je imeti zgolj eno, ki bo služila tako komunikaciji z javnimi organi kot s privatnimi institucijami, vključno z bankami, ter da bo ta elektronska identifikacija uporabna tako v domačem okolju kot čezmejno.

Uvodnemu delu je s strani S. Zorca in A. Pelana sledila predstavitev izvedenih aktivnosti Ministrstva za javno upravo v zvezi z eIDAS in elektronsko identifikacijo.

S. Zorc je prisotne seznanil s tem, kaj ureja Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in razveljavitvi Direktive 199/93/ES (Uredba eIDAS), in predstavil obe vsebinski področji, ki ju uredba pokriva, in sicer elektronsko identifikacijo ter storitve zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu. Predstavil je različno vlogo, pomen in regulacijo obeh področij, trenutno stanje v Sloveniji in EU ter izhodišča za predvideno novo ureditev elektronske identifikacije na nacionalnem nivoju, ki so privedla do priprave novega Zakona o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja (ZEISZ). Z vidika elektronske identifikacije je predstavil zakonski predlog, ki predvideva izdajo

NSP/2019/023

nacionalne elektronske identitete, ki bo uporabna tako na nacionalnem nivoju, kot tudi za čezmejno elektronsko poslovanje, obstoječi sistem uporabe kvalificiranih potrdil kot sredstev elektronske identifikacije pa bo veljaven le še v prehodnem obdobju 5 let, dokler nova elektronska identiteta ne bo zaživela. A. Pelan je predstavil operativni vidik storitev zaupanja in gradnike za storitve zaupanja in elektronsko identifikacijo, ki jih zagotavlja Ministrstvo za javno upravo. Elektronske storitve se lahko uporabljajo v različnih sektorjih, vendar ne glede na to temeljijo na sorodnih funkcionalnostih, ki jih je zato smiselno podpreti v obliki skupnih gradnikov. Predstavil je trend ter prihodnost nadaljnjega razvoja elektronskih identitet v Sloveniji, značilnosti nove biometrične osebne izkaznice, ki naj bi bila tudi nosilka elektronske identitete oz. sredstva elektronske identifikacije, ter zakonsko podlago, ki ureja sredstva elektronske identifikacije, obliko in raven zanesljivosti, obdobje veljavnosti, itd. Na koncu je bil predstavljen tudi projekt SI-TRUST, katerega namen je vzpostavitev gradnikov za storitve zaupanja in elektronsko identifikacijo, ter pomen meddržavnega sodelovanja in interoperabilnosti na področju mreže vozlišč eIDAS (v Sloveniji je vozlišče eIDAS vzpostavljeno v okviru storitve za spletno prijavo in elektronski podpis SI-PASS).

V razpravi, ki je sledila, je S. Anko zastavil vprašanje, ali so v luči pridobitve nove biometrične osebne izkaznice, ki bo nosilka elektronske identitete, obstoječi ponudniki kvalificiranih storitev zaupanja, ki izdajajo kvalificirana potrdila (Halcom, MORS - SIMoD-PKI, Pošta Slovenije - POŠTARCA, MJU/Republika Slovenija - SIGEN-CA, SIGOV-CA, NLB d.d.) sploh še potrebni in ali bodo sčasoma ugasnili? A. Pelan je odgovoril, da je vloga obstoječih ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja predvsem v izvajanju storitev zaupanja, z vidika uporabe kvalificiranih potrdil za elektronsko identifikacijo, pa njihova vloga ostaja enaka le še v prehodnem obdobju petih let, saj je za vzpostavitev sistema nove elektronske identitete, ki bo izdana na biometrični osebni izkaznici potrebno določeno obdobje, dodatno bo pa potrebno še nekaj časa, da se bo število in uporaba novih osebnih izkaznic dovolj razširila, da bomo lahko v celoti prešli na nov sistem nacionalne elektronske identitete v skladu z eIDAS in novim zakonom ZEISZ. Ker je potrebno razumeti, da je vloga in s tem zakonska ureditev storitev zaupanja (kamor spada elektronsko podpisovanje in storitev izdaje kvalificiranih potrdil za elektronski podpis obstoječih ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja) in elektronske identifikacije med seboj različna, bodo obstoječi ponudniki kvalificiranih storitev zaupanja še naprej opravljali svojo funkcijo na področju storitev zaupanja, ne pa tudi na področju elektronske identifikacije. Ločnico med tema dvema storitvama je sicer postavila šele Uredba eIDAS in je pred tem ni bilo. Namen sredstva elektronske identifikacije je namreč v tem, da se z njim identificiramo sistemu oziroma elektronski storitvi, s kvalificiranim potrdilom za elektronski podpis pa podpisujemo dokumente, kjer je eden osnovnih namenov potrditev strinjanja z napisanim na dokumentu. Omenjeni ponudniki torej pokrivajo storitve zaupanja, ne pa elektronske identitete, tako da se v prihodnosti s tega vidika na tem področju ne pričakuje bistvenih sprememb. S. Anko je nadaljeval z vprašanjem, če ni nemara bolj smiselno in uporabniku prijazno, da se obe storitvi poenotita? A. Pelan je pojasnil, da bo nova osebna izkaznica vsebovala tudi digitalno potrdilo za elektronski podpis, torej bo omogočala tako funkcionalnost elektronske identifikacije, kot tudi funkcionalnost elektronskega podpisa. Obstajajo pa tudi primeri uporabe v privatnem sektorju, kjer je bolj primeren kakšen drugi nosilec oz. drug način izdaje, ki pa lahko temelji na potrdilih, ki jih izdajajo zgoraj naštetih obstoječi ponudniki. S. Zorc je še dodatno pojasnil, da se kvalificirano potrdilo

NSP/2019/023

za elektronski podpis, ki je bilo in je v Sloveniji še vedno uporabljeno tudi kot sredstvo elektronske identifikacije, namenjeno prvenstveno elektronskemu podpisovanju, šteje v segment storitev zaupanja. Elektronska identifikacija pa je izkazovanje in dokazovanje istovetnosti osebe na daljavo, ker ponudnik elektronskih storitev osebe pri elektronskem poslovanju nikoli ne vidi, torej mora zaupati sistemu, da je ta oseba dejansko tista, za katero se izkazuje. Pri slednjem je pomembna ureditev tega področja v Uredbi eIDAS, ki za elektronsko identifikacijo predvideva 3 ravni zanesljivosti – nizka, srednja in visoka, za kar določa jasne kriterije in pogoje ne samo z vidika sredstva samega, temveč tudi z vidika postopkov pridobivanja, preverjanja oseb ob prijavi, mehanizma avtentikacije pri uporabi in navsezadnje organizacije in načina izvajanja postopkov samega izdajatelja. Pri tem je pomembna tudi vloga države, saj država pri shemah elektronske identifikacije za čezmejno poslovanje jamči, da se enolični identifikacijski podatki osebe v skladu z ustrezno ravno zanesljivosti, res nanašajo na osebo, ki se izkazuje s sredstvom elektronske identifikacije. Pri storitvah zaupanja tovrstnega jamstva država ne daje.

S. Anko je nadaljeval z vprašanjem, ali ni z vidika mrežnih učinkov in ekonomije obsega vseeno smiselno rešitev poenotiti? S. Zorc je odgovoril, da Uredba eIDAS trenutno poenoti zadeve tako, da vzpostavlja po celi Evropi enak režim za posamezne storitve zaupanja, tovrstne storitve pa lahko ponudijo različni ponudniki na poenoten način na celotnem notranjem trgu. Da pa nekdo lahko ponudi tovrstne storitve, Uredba eIDAS predpisuje zelo rigorozna periodična preverjanja skladnosti neodvisnih akreditiranih organov ter nadzorne mehanizme, ki zagotavljajo najvišjo raven zaupanja.

M. Čadež je zastavil vprašanje, kakšna bo veljavnost novih osebnih izkaznic, saj je lahko varnost kvalificiranih digitalnih potrdil, ki jih bodo vsebovale nove osebne izkaznice, že po nekaj letih ogrožena? A. Pelan je odgovoril, da se tega problema zavedajo in da se je to vprašanje pojavilo tudi v drugih državah, kjer so izdali elektronsko identiteto na osebnih izkaznicah. Rešitev, ki jo bodo zasledovali, je uporaba kriptografskih algoritmov na osnovi eliptičnih krivulj (angl. ECC – Elliptic-curve cryptography), ki trenutno z vidika varnosti omogočajo veljavnost 10 let, s čimer se veljavnost uskladi z veljavnostjo osebnih izkaznic. V Evropi moč in veljavnost algoritmov, potrebnih za zagotavljanje varnosti kvalificiranih digitalnih potrdil, spremlja in ocenjuje standardizacijska organizacija ETSI, ki jih nenehno preverja in skrbi za varnost le-teh ter na podlagi rezultatov izdaja standarde. S. Zorc je opozoril, da je na primer nadzorni organ po Uredbi eIDAS na podlagi teh standardov od slovenskih ponudnikov že zahteval prenehanje uporabe SHA-1 algoritma. Na Ministrstvu za javno upravo so sprejeli odločitev, da bodo aktivno spremljali varnost kriptografskih algoritmov in uporabljenih digitalnih potrdil in s tem poskrbeli za čim bolj varno okolje elektronskega poslovanja.

B. Bjelica je dodal, da so banke s 14. 9. morale uvesti nov način močne avtentikacije (v skladu s PSD2), pri tem so pri avtentikaciji plačil dodale nov element »dynamic linking«, kar pomeni, da mora biti vsaka opravljena transakcija personalizirana po principu, da je v naprej znano, komu in kakšen znesek nakazujemo. Zanimalo ga je, ali Uredba eIDAS posega tudi na področje plačil in ali se bodo banke morale v bodoče na kakršenkoli način prilagoditi omenjeni uredbi. Nadalje ga je še zanimalo, v kakšni smeri bo v bodoče potekal razvoj z vidika varnosti plačil (predvsem v smislu sodelovanja z

NSP/2019/023

drugimi državami, kot npr. Kitajska, Amerika ...)? A. Pelan je odgovoril, da Uredba eIDAS in novi zakon, ki je še v pripravi, določene zahteve glede priznavanja identitet in storitev zaupanja predvidevata samo za javni sektor. Za zasebni sektor pa je to lahko priložnost, vendar ga uredba ne zavezuje. Z vidika varnosti Uredba eIDAS za elektronsko identifikacijo predvideva tri ravni zanesljivosti, – višnji nivo zanesljivosti želimo, večje so zahteve ob izdaji in upravljanju sredstva elektronske identifikacije in z višjo ravno zaupanja lahko takemu sredstvu zaupamo. Nadalje je bilo zastavljeno vprašanje, ali je zakon v kakršnemkoli smislu omejevalen glede »onboardinga« za ustvarjanje elektronske identitete v zasebnem sektorju (predvsem v smislu videokonferenčnih klicev)? S. Zorc je odgovoril, da zakon ne bo omejeval zasebnega sektorja, torej videokonferenc ne bo reguliral. Pri tem je omenil, da ZEISZ ne regulira in ne more regulirati uporabe video identifikacije v konkretnih različnih scenarijih in področjih, saj je uporaba odvisna od konkretnih okoliščin, ki so si lahko tako različne, da zahtevajo različno obravnavo. V vseh primerih je na podlagi konkretnih okoliščin potrebno oceniti tveganja in dodano vrednost video identifikacije ter se glede na to odločiti o njeni uporabi, kot je to za finančni sektor storil Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma. V tem smislu je zato smiselno, da je uporaba video identifikacije regulirana v resornih zakonih, ki kontekst uporabe (tveganja in priložnosti) poznajo in določijo, v katerih primerih je video identifikacija dovoljena in v katerih ne.

Ob zaključku se je S. Anko gostoma z Ministrstva za javno upravo zahvalil in izrazil željo po poglobljenem sodelovanju Ministrstva za javno upravo v NSP.

Sklep 2: NSP se je seznanil z aktivnostmi Ministrstva za javno upravo v zvezi z eIDAS in elektronsko identifikacijo.

Sklep 3: Banka Slovenije, ki vodi NSP, bo tudi v prihodnje spremljala, kaj se dogaja na področju eIDAS in elektronske identifikacije in po potrebi ponovno povabila goste z Ministrstva za javno upravo, z namenom seznanitve članov NSP o novostih na področju omenjenih vsebin.

Ad 3)

Analiza trga plačil v Sloveniji

L. Kostanjevec Jazbec je v uvodu omenila, da je bilo na prejšnji seji sprejetih nekaj sklepov, povezanih z analizo trga plačil v Sloveniji, in povzela realizacijo le-teh. V povezavi s sklepom o imenovanju predstavnika v Koordinacijski odbor (tj. odbor, ki bo skrbel za logistiko in pravočasno izvedbo aktivnosti, povezanih z analizo trga plačil), se je zahvalila kandidatom (P. Malalan in B. Bjelica, kot kandidata za člana, ter B. Tomažič, kot kandidat za namestnika člana), ki so izkazali pripravljenost za sodelovanje v Koordinacijskem odboru, ter podala predlog za dva predstavnika s strani Banke Slovenije, to sta predsednik NSP, S. Anko, ter T. Vehovar Smole. L. Kostanjevec Jazbec je ob tem poudarila, da je bila izvedba analize trga plačil v Sloveniji določena kot ena izmed prednostnih nalog, opredeljenih v Načrtu aktivnosti NSP 2019-2020, in da je analiza namenjena predvsem deležnikom, zastopanim v NSP.

NSP/2019/023

Sklep, da bo Sekretariat do 15. 11 2019 pridobil okvirno oceno stroškov izvedbe analize trga plačil, je bil realiziran. Sekretariat je člane NSP in njihove namestnike seznanil z okvirno ceno izvedbe analize, ki znaša 100.000 EUR brez DDV. Skladno s tem znaša višina participacije, ki odpade na posameznega deležnika NSP, ca. 4.800 EUR brez DDV, pod pogojem, da bi se strošek enakomerno porazdelil med vse deležnike NSP, vendar pa imajo nekateri deležniki NSP zakonske omejitve glede financiranja tovrstnih aktivnosti. S. Anko je dodal, da obveznosti glede zneska financiranja za deležnike NSP ni, je pa participacija zaželeno, sploh z vidika izkazovanja interesa za delo NSP, katerega posledica je nenazadnje članstvo v njem. V kolikor bo odločitev Evropske komisije iz naslova programa Evropske unije za podporo strukturnim reformam glede financiranja analize negativna in bo financiranje analize na strani deležnikov NSP, je S. Anko podal informacijo, da je Banka Slovenije pripravljena prevzeti dvojni znesek (delež) financiranja, vendar pa je ta namera odvisna od tega, kakšen bo interes ostalih deležnikov NSP glede participacije.

L. Kostanjevec Jazbec je nadaljevala z informacijo, da bo odločitev Evropske komisije znana do 18. 12. 2019 in da bomo skladno s tem deležnike NSP o tem nemudoma obvestili. Če bo odgovor pozitiven, potem bo izvajalec raziskave, ki ga bo izbrala Evropska komisija, začel z delom po vsej verjetnosti šele jeseni 2020, kar bo vplivalo na zamik časovnice, kot je bila predvidena v Načrtu aktivnosti NSP 2019-2020. B. Bjelica je zastavil vprašanje, ali bodo evropska sredstva v celoti pokrila stroške analize. L. Kostanjevec Jazbec je odgovorila, da bodo v primeru pozitivne odločitve Evropske komisije sredstva iz naslova programa Evropske unije za podporo strukturnim reformam v celoti pokrila stroške analize. S. Anko je še dodal, da v takem primeru Evropska komisija sama izbere izvajalca, tako da razpis z naše strani v takem primeru ni več potreben. V primeru negativne odločitve Evropske komisije bo poslan poziv vsem deležnikom NSP, da sporočijo končno odločitev o svoji participaciji.

Sklep 4: NSP se je seznanil z aktivnostmi na področju analize trga plačil v Sloveniji.

Sklep 5: NSP je potrdil, da se v Koordinacijski odbor imenuje P. Malalan (Slovensko zavarovalno združenje), B. Bjelico in B. Tomažiča, kot njegovega namestnika (oba Združenje bank Slovenije) ter S. Anka in T. Vehovar Smole (oba Banka Slovenije).

Sklep 6: Sekretariat člane NSP ponovno pisno pozove, da imenujejo morebitnega predstavnika v Koordinacijski odbor. Predstavniki Koordinacijskega odbora naj bodo člani NSP ali njihovi namestniki. Rok za podajo predlogov je 31. 12. 2019.

Ad 4)

Pregled Načrta aktivnosti NSP 2019 – 2020

L. Kostanjevec Jazbec je v uvodu omenila, da je bil na prejšnji seji NSP sprejet sklep, da bo Sekretariat NSP za naslednjo sejo pripravil predlog ažuriranega Načrta aktivnosti NSP 2019 – 2020. Ob pregledu načrtovanih aktivnosti je bilo ugotovljeno, da so bile vse aktivnosti izvedene v predvidenih rokih in da v tem trenutku nikjer ne zamujamo. Vse aktivnosti, vezane na analizo trga

NSP/2019/023

plačil v Sloveniji, imajo rok december 2020, vendar bo morebiten zamik v časovnici odvisen predvsem od načina financiranja analize. O novih rokih bo smiselno govoriti, ko bo znana odločitev Evropske komisije.

Sledil je pregled posameznih aktivnosti, zapisanih v Načrtu aktivnosti NSP 2019 – 2020. Glede same aktivnosti, da se pripravi načrt aktivnosti NSP, je L. Kostanjevec Jazbec poudarila, da je bil na 12. seji NSP potrjen Načrt aktivnosti 2019 – 2020, kjer so bili določeni KPI-ji za posamezne aktivnosti, in da trenutno le-te potekajo v predvidenih rokih. Glede zaveze članov NSP za aktivnejše sodelovanje na ravni NSP ter izkoriščanje foruma NSP za izmenjavo mnenj, stališč in dokumentov med deležniki izven rednih sej NSP je bilo ugotovljeno, da deležniki NSP v veliki večini zagotavljajo prisotnost svojih predstavnikov tako na sejah NSP, kot tudi v delovnih skupinah, v teku pa je prenova Poslovnika NSP, ki bo podrobneje predstavljena na eni izmed naslednjih sej. Glede zaveze, da deležniki NSP vzpostavijo spletno povezavo do spletnih vsebin NSP pri Banki Slovenije, s ciljem promocije NSP, je bilo ugotovljeno, da je to storila le slaba polovica deležnikov NSP, mnogi med njimi so prispevek objavili kot novice, kar pomeni, da je prispevek sčasoma izginil s spletne strani. V povezavi z objavo prispevka še vedno ostaja odprt poziv vsem deležnikom NSP, da lahko to še vedno kadarkoli storijo.

S. Anko je na koncu poudaril, da je velik del aktivnosti vezan na izvedbo analize trga plačil, ki ima rok december 2020. V skladu s potekom dogodkov, ki je bil podrobneje predstavljen v okviru 3. točke seje, bo plan, če bo to potrebno, ustrezno prilagojen.

Sklep 7: NSP se je seznanil s pregledom izvedenih aktivnosti v skladu z Načrtom aktivnosti NSP 2019 – 2020.

Ad 5)

Takojšnja plačila

S. Anko je v uvodu pojasnil, da je Evropska komisija naslovila pismo na Evropski svet za plačila, v katerem Evropska komisija izpostavlja vidike obveznosti pristopa ponudnikov plačilnih storitev k shemi SCTInst in izpolnjevanja zahteve po dosegljivosti. V pismu Evropska komisija izpostavlja, da bodo od takrat, ko bo na prostovoljni osnovi k shemi SCTInst znotraj večine držav članic EU pristopila večina ponudnikov plačilnih storitev, izpolnjeni pogoji za to, da bo pristop k shemi SCTInst za vse ponudnike plačilnih storitev, ki nudijo storitve kreditnih plačil SEPA, obvezen. Ta obveznost po tolmačenju Evropske komisije izhaja iz Uredbe o čezmejnih plačilih v Skupnosti, se pa njene določbe v zvezi z obveznim pristopom k shemi SCTInst zaradi odobrene derogacije do novembra 2020 ne uporabljajo. Poleg omenjenega, Evropska komisija v svojem pismu poziva Evropski svet za plačila, da izvede vse, kar je v njegovi moči, da zagotovi, da bo zgoraj navedeni pogoj izpolnjen do junija 2020. V dopisu Evropska komisija še navaja, da bo lahko pristop k shemi SCTInst za vse ponudnike plačilnih storitev, ki nudijo storitve kreditnih plačil SEPA, od novembra 2020 dalje obvezen, ponudniki plačilnih storitev pa bodo morali, med drugim, izpolniti zahtevo po dosegljivosti. V Evropski uniji sta na voljo dve večji rešitvi za izvrševanje takojšnjih plačil, z vključitvijo v katero izmed njih bo mogoče izpolniti zahtevo po čezmejni dosegljivosti. Ena od teh rešitev je TIPS.

NSP/2019/023

V nadaljevanju je P. A. Raveleau predstavil napredek na področju razvoja slovenske sheme za takojšnja plačila (Flik). Poudaril je velik napredek pri razvoju mobilne aplikacije, s katero bo uporabnikom ponujen instrument, ki bo alternativa gotovinskemu plačevanju. Za storitve plačevanja med fizičnimi osebami (»person-to-person« oziroma t.i. P2P plačila) bo do konca januarja 2020 v produkcijo vključenih 12 od 13 bank, sčasoma se bodo v shemo vključile vse slovenske banke. S. Anka je zanimalo, kakšen je plan komunikacije s končnimi uporabniki, z vidika, da ne bodo vse banke sočasno vstopile v shemo. P. A. Raveleau je odgovoril, da je v tem trenutku edini način ta, da se bo uporabnikom ponudil končni seznam bank, ki storitev omogočajo, na vratih trgovcev pa bodo tudi nalepke z logotipom Flika, kar bo omogočalo takojšnjo prepoznavnost s strani uporabnikov. A. Kurtevski je dodal, da je vključitev slovenskih bank in hranilnic v TIPS v planu za leto 2020. Čezmejna dosegljivost je odvisna tudi od kanala, preko katerega se transakcija inicira, pri čemer pa POS terminali in mobilne aplikacije niso interoperabilni v odnosu do TIPS, ker kanalske rešitve zaenkrat še niso standardizirane na področju celotne Evrope, ampak ima vsaka država svojo rešitev. Sčasoma se bodo te rešitve standardizirale in takrat bo tudi Flik postala interoperabilna rešitev na nivoju Evrope, t.i. »account-to-account« rešitev. Pri tem se bo z namenom zagotavljanja dosegljivosti po vsej verjetnosti uporabljal TIPS. M. Pirnat je izpostavil, da sta ključna dva datuma (kar tudi izhaja iz prej omenjenega pisma Evropske komisije). Prvi je marec 2020, ko bodo morali ponudniki plačilnih storitev, ki so že pristopili k shemi SCTInst in še niso zagotovili čezmejne dosegljivosti, to tudi storiti. Drugi pa je november 2020, ko se pričakuje, da bodo izpolnjeni pogoji, da bodo morali vsi ponudniki plačilnih storitev (ki nudijo storitve kreditnih plačil SEPA) pristopiti k shemi SCTInst – kar velja tudi za slovenske banke, ki bodo posledično morale zagotoviti (tudi) čezmejno dosegljivost.

Sklep 8: NSP se je seznanil z aktivnostmi Odbora za shemo Flik glede razvoja slovenske sheme za takojšnja plačila Flik.

Ad 6)

Informacija o novostih na področju finteh

V uvodu je S. Anko prisotne seznanil, da smo se, skladno z Načrtom aktivnosti NSP 2019 – 2020, zavezali obveščati člane NSP o novostih na področju vsebin finteh, povezanih s plačevanjem in relevantnih za delo NSP. Stabilni kovanci postajajo čedalje bolj aktualni, zato je S. Anko besedo predal D. Božeglavu, ki je predstavil povzetek poročila delovne skupine G7 o stabilnih kovancih, ki nakazuje smer, v katero bo šla obravnava stabilnih kovancev v prihodnje. Poročilo, ki ga je objavila delovna skupina G7, na začetku obravnava razloge za pojav stabilnih kovancev, in sicer pomanjkanje univerzalnega dostopa do finančnih storitev ter neučinkovitost čezmejnih plačil malih vrednosti. Poročilo se nadalje osredotoči na tri ključne funkcije stabilnih kovancev ter na izzive in tveganja za oblikovanje politike ter pregled in regulativo v povezavi s tem. Stabilni kovanci so lahko predmet različnih regulatornih okvirov, kar zahteva tesno medsektorsko in čezmejno sodelovanje regulatorjev. Poročilo v zaključku izpostavi, da centralne banke že analizirajo izdajo primarnega digitalnega denarja (ang. Central Bank Digital Currency – CBDC). Ključno sporočilo poročila je, da dokler ponudniki stabilnih kovancev ne bodo ustrezno naslovili v poročilu izpostavljenih izzivov in tveganj, noben izmed projektov ne sme pričeti z delovanjem.

NSP/2019/023

S. Anko je ob tem izpostavil pomen Libre. Iz projekta Libra izstopa čedalje več deležnikov, trenutno jih je le še 21. Javne oblasti namreč niso naklonjene globalnim privatnim stabilnim kovancem, saj so tveganja prevelika, tako z vidika monetarnega sistema, kot tudi za individualne uporabnike. Kljub temu, da iniciativa Libra do leta 2020 verjetno ne bo zaživela v takšni obliki, kot je bilo sprva zamišljeno, gre ravno slednji pripisati dejstvo, da so nacionalni in nadnacionalni pristojni organi znatno pospešili svoje aktivnosti na področju kripto imetij. Tako Evrosistem kot posamezne nacionalne centralne banke aktivno analizirajo možnosti izdaje digitalnega primarnega denarja.

Sklep 9: NSP se je seznanil z aktualnim dogajanjem na področju vsebin finteh, povezanih s plačevanjem.

Ad 7)

Razno

S. Anko je na začetku podal informacijo o izvedenih aktivnostih v zvezi z javnim dogodkom NSP na temo odprtega bančništva. Zahvalil se je vsem povabljenim članom NSP za potrditev sodelovanja na okrogli mizi. Osrednja tema dogodka bo odprto bančništvo v luči PSD2. Na dogodek je povabljen tudi gost iz tujine (predstavnik ECB). Cilj dogodka je ozaveščanje javnosti o odprtem bančništvu ter promocija Banke Slovenije in samega NSP. Za dogodek je že bil določen datum, to je 4. 3. 2020, ambicija pa je ohraniti ta dogodek kot letni javni posvet NSP s trenutno aktualno tematiko.

V zaključnem delu je S. Anko poročal s seje Evropskega foruma za inovacije na področju plačil (European Forum for the Innovation in Payments), L. Madotto pa je povzela zaključke seje Odbora za plačila malih vrednosti v evrih (Euro Retail Payments Board).

Naslednja seja NSP bo predvidoma marca 2020.

Zapisnik pripravil Sekretariat NSP, 15. 1. 2020.